

Izhaja vsak dan

1. di ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Prispevke številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molla piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglaševanja 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolnane naročnine se prijava ne ozira.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovska pisma se ne sprejemajo in rokopiisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.
Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.
Poštno-hraunilnični račun št. 84.657.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Najnovější napad na Port Artur.

LONDON 14. »Times« je prejela večeraj od svojega dopisnika, ki se je nahajal na nekem parniku v obližju Port Arturja sledeče poročilo: Ob 4. uri in pol zjutraj sem videl japonsko eskadro, v tej tudi vojni ladiji »Kasuga« in »Nisin«, ki sta prvič prišli na bojišče, pluti proti Port Arturju. Ko smo se približali Port Arturju smo naleteli tam na 6 japonskih križarjev ki so imele na vse zgodaj zaslanjati napad torpedovk na Port Artur. Oklopnjače, med temi »Kasuga« in »Nisin« so se približale predgorju za 6 milj. Ob 10. uri 20 minut predpoludne so pričele obrežne baterije neredno streljati. Trikrat so plule japonske vojne ladije pod poveljstvom admirala Togo v polukrogu z 18 vozali brzine ob ruski poziciji, dočim so Rusi le po malo streljali. Opoludne se je vrnil admiral Togo, ki je navidezno hotel izvesti prej demonstracijo nego bombardiranje, brez znatne škode in ne da bi porabil mnogo municije. Vstevši torpedovke je bilo danes pred Port Arturjem 40 japonskih ladij.

Rešitev moštva z oklopnjače »Petropavlovsk«.

PETROGRAD 14. Veliki knez Ciril in drugi preživeli z oklopnjače »Petropavlovsk« so bili po dogodivši se eksploziji najprej sprejeti v čolne, ki so jih poslale na pomoč druge vojne ladije ter potem prenešeni na te poslednje. Veliki knez je bil ranjen od kosa ladje ki se je razletela, njegovo stanje se je poslabšalo.

PETROGRAD 14. Danes je bila zahvalna služba božja za rešitev velikega kneza Cirila. Za žrtve oklopnjače »Petropavlovsk« so se vršile pa svečane zaudušnice.

Poročilo kneza Uhtomskega.

PETROGRAD 14. (Uradno.) Današnja brzjavka kontreadmirala kneza Uhtomskega na carja Nikolaja se glasi: Medtem ko je večeraj zjutraj ob 10. uri manevrirala eskadra v pristanu portarturskem v ožigled japonskemu brodovju, ki se je bližalo, je zadela oklopnjača »Petropavlovsk«, na kateri je bil admiral Makarov, na podmorsko mino, ki je razletela. Oklopnjača se je pogreznila, admiral in njegov štab so utonili. Rešeni so bili veliki knez Ciril Vladimirovič, poveljnik »Petropavlovskega« kapitan Jakovlev, 5 častnikov in 52 mornarjev. Torpedovka »Bezstrašni«, ki je šla po noči na rekognosciranje, se je valed goste megle oddaljila od eskadre, je prišla med japonske torpedovke ter bila uničena, 5 mož se je rešilo. Po ka-

tastrofi »Petropavlovskega« sem jaz prevzel poveljništvo nad brodovjem. Medtem ko je eskadra manevrirala, je zadela neka torpedovka ob bok oklopnjače »Pobjeda«, ki se je na to umaknila v pristanišče. Ubit oziroma ranjen ni bil nihče.

Vtis v Tokiju.

TOKIO 14. Vest o najpovejšem napadu admirala Togo na Port Artur in o poginu ruske oklopnjače »Petropavlovsk« se je zvečela danes zjutraj ob 8. uri po neki privatni brzjavki ter je povzročila v uradnih krogih veliko zadovoljnost. Obžalovali so pa vsi smrt hrabrega ruskega admirala Makarova, katerega so Japonci visoko čislali. Zlasti so občudovali način, kako je po prvem napadu na Port Artur vzpostavil v prejšnji stan zopet rusko brodovje ter vodil neednaki boj.

Sočutje Francoske.

PARIZ 14. Predsednik Loubet je takoj po prejeti vesti o katastrofi oklopnjače »Petropavlovsk« brzjavil carju Nikolaju ter mu izrazil najiskrenejše sočutje Francoske, njenega predsednika in vlade povodom nesreče, ki je zadela ruski narod in rusko mornarico. Minister za zunanje stvari Delcassé se je podal osebno na rusko poslanništvo, kjer je izrazil poslaniku Nelidovu svoje sožalje.

Poročilo admirala Uriu.

TOKIO 14. (Reuterjev biró.) Admiral Uriu je poročal v kratki brzjavki da je eskadra admirala Togo v sredo zjutraj napala rusko oklopnjačo in uničevalko torpedovk ter jih poškodovala. Japonci so imeli samo 1 ranjenca. Pričakuje se podrobnosti.

Ogrska zbornica.

(Brzjavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 14. V današnji seji so ministri odgovarjali na razne interpelacije krajevne naravi. Koncem seje je utemeljeval posl. Bernath svojo interpelacijo glede vinske klavzule, na katero bo jutri odgovoril ministerski predsednik ter je stavil sledeča vprašanja: Je li povodom sestanka v Opatiji in o priliki posvetovanj z italijanskim senatorjem Miraglia prišlo do kakega sporazumljenja glede na vinsko klavzulo; kakšno stališče zavzema vlada nasproti vinski klavzuli; se li še vedno drži carinarskega postavka 20 zlatih goldinarjev; hoče li vlada odpovedati italijansko trgovinsko pogodbo, ki je za ogrske vinogradnike škodljiva ter skleniti z Italijo novo pogodbo, ki bo vrnova koristi Ogrske.

Brzjavne vesti.

Ministerska posvetovanja.

DUNAJ 14. »Fremdenblatt« poroča: Jutri prično v Budimpešti ministerska posve-

Na to se je začul iz hiše klic: »Teodora!«

Oče in hči sta vstala naglo in se pogledala presenečeno. Na pragu vrat, ki so vodila na vrt, je stal Rikardo Laris. Hip poprej se je bil pripeljal na Banjo, da zaprosi tasta za onih pet tisoč goldinarjev. Tast mu jih je bil na pol obljubil, a njemu jih je bilo silno potreba. Laris se je sam pripeljal na Banjo.

— Dragi oče, prosim te, rotim te, ostani tu! — je rekla Teodora naglo, ko je videla njegov obraz, na katerem se je izražal grozen srd, ki mu je zavrel hkratu.

Teodora je pohitela proti hiši. Laris jej je prišel nasproti nekoliko korakov in se jej je poklanjal že od daleč, ali naenkrat je obstal na mestu kakor prikovan.

Tak je bil nje pogled.

— Je-li prišla z vami tudi Lucija?

— Ni. Kaj ti je? Zakaj mi praviš »vi«?

— Idite od tu! Takoj!

— Takoj? — je osupnil Laris.

— Moj oče ve vse, vse!

— Vse...?

Laris je prebledel in pogledal na vrh

tovanja o skupnem proračunu. Ministri, ki se udeležijo tega posvetovanja, pojdejo danes v Budimpešto. Na posvetovanju bo določen tudi rok za zasedanje delegacij. Kakor se sliši, odpotuje državni finančni minister po dovršenih konferencah v Bosno in Heregovino.

Državno- in deželnozbornska volitev.

LINC 14. Trgovinska in obrtna zbornica je izvolila na današnji dopolnilni volitvi z 20 od 32 oddanih glasov državnim in deželnim poslancem provizoričnega predsednika zbornice, cesarskega svetnika Ladovika Christa.

Ministra v Budimpešti.

DUNAJ 14. Minister za zunanje stvari in minister a latere grof Khuen Hedervary sta odpotovala v Budimpešto.

† Kardinal Ceesia.

PALERMO 14. Kardinal Ceesia je umrl.

Preklicana vest.

PRAGA 14. »Prager Abendblatt« piše Vest, ki so jo nekateri listi posneli po »Šumavanu« o mobilizaciji 8. in deloma 9. vojne zboru, je glasom potrdil, ki smo jih prejeli od poklicane strani, neosnovana.

Polkovnik Marchand.

PARIZ 14. Nacijonalistični član občinskega sveta Mery je priobčil polkovniku Marchandu, da mu hoče odstopiti svoj občinski mandat v IX. pariškem okraju.

PARIZ 14. »Libre Parole« opaza, da bo Marchand gotovo izvoljen predsednikom občinskega sveta, ako vnaprejme ponudbo občinskega svetnika Mery ja. Pomen te objave je povsem umeven.

Kralj Alfonz na potovanju.

REUS 14. Kralj Alfonz je dospel semkaj. Mesto je v zastavah.

Cesar Viljem v Stettinu.

SIRAKUZA 14. Cesar Viljem si je ogledal danes sem došlo jahto Vanderbiltovo »Northstar« ter je bil na krovu sprejet od družine Vanderbilt. Cesar je ostal na ladiji skoraj eno uro. Jutri priredi Vanderbilt dežené na čast cesarju na krovu svoje jahte.

Nezgod pri pomorskih vajah.

WASHINGTON 14. Glasom brzjavke katero je prejel iz Pensakole (Florida) mornarični urad, se je razpošil na vojni ladiji »Missouri« med strelnimi vajami velik top, pri čemur je bilo ubitih 26 oseb.

PORTSMOUTH 14. Včeraj zvečer so se vršile v tukajšnjem pristanišču pomorske vaje na čast pruskemu prinou Henriku.

Torpedovke so hotele izvršiti pričnjeni napad na Portsmouth ter so poskušale priti v luko izognivši se svetlobi električnih reflektorjev, pri čemur je pa uničevalka torpedovk

vrta, kjer se je sprehajal njegov tast, razjarjen kakor lev.

— Pojte takoj! Ubil bi vas. Pojte! — mu je zapovedala deklica strogo, ga prijela za rame in ga obrnila ter ga pahnila proti hiši.

Ko je bil na pragu, se je obrnil ter zopet pogledal na vrh vrta. Oči so se mu zasvetile divje. Njegov pogled se je vjel na to s Teodorinim.

Dva, tri hipe sta se gledala ostro, nepremično.

Laris se je obrnil, odhajal na hodnik, šel po stopnicah doli in malo kasneje se je vozil proti Reki.

V.

Pričetkom oktobra se je dal Dakić na delo. V prizemlju njegove hiše, desno v veži kjer je bil uhod s ceste, bili sta dve sobi, ki pa sta imeli samo ena vrata, v vežo. Deset korakov globlje v hiši tudi na desno, bile so stopnjice, ki so vodile v prvo nadstropje, na hodnik. Dakić je v teh dveh sobah priredil prodajalnico. Prva, ena poleg ceste, je bila večja in svetlejša od one, ki je bila bližje vrta. Ko je bil popravljen pod, prirejeno okence

»Teacer« naletela na suho. Mrtev ni baje nihče, »Teacer« utegne pa biti zgubljen. Na stotine gledalcev je videlo nezgodo, ki je povzročila veliko vzruženost. Admiral John Fisher se je podal takoj na lice nesreče.

WASHINGTON 14. Po novejših vesteh iz Pensacola je zgubilo pri eksploziji na »Missouriju« 29 mož. Nezgoda se je dogodila opoludne.

PORTSMOUTH 14. Uničevalka torpedov »Teacer« je bila zopet vzdignjena s proda.

Angleška ekspedicija v Tibet.

LONDON 14. Glasom poročila, ki ga imajo »Times« iz Gyangse, so se poskušali 8. t. m. Tibetanci zopet v neki soteski upreti prodiranju angleške ekspedicije. Topovi Tibetancev na hribih so morali vtihati, na to so pionirji izsilili prehod. Sovražnik je imel 200 mrtvih, Angleži so pa imeli samo 10 lahkoranjenih.

LONDON 14. Spodnja zbornica je sprejela resolucijo Bodrieh, v kateri se vlada pooblašča, da zamore radi tibetanskih homatij uporabiti indijske čete izven indijskih mej. Tekom debate je izjavil Balfour, da ne nameruje Anglija pripojiti Tibeta.

LONDON 14. Ta pripojitev bi pomenila nesrečo za Indijo in Angležko. Za Indijo bila bi pa velika nevarnost, ako bi prišel Tibet pod upliv kake druge evropske velesile kakor pa Angleško, ki hoče ohraniti tukaj status quo.

Financijski spor Hrvatske z Ogrsko.

Hrvatski spis. F. Milobar. — Priredil O. F.

III.

Kadar je leta 1867. razpala monarhija v dve državni polovici, nastala so pogajanja, v koliko ima prispevati vsaka polovica za skupne potrebe (dvor, skupna vojska, poslanštva in konzulati itd.) Ogrji so predložili, da se na temelju zaključnih računov od l. 1860.—65. ustanovi kvota za b.doče prispevanje. Dopinos Ogrske se je izračunil na 304,275.288 gld., a za Hrvatsko 13,132.164 gld. Avstrijski odbor je izračunil, da bi Hrvatska doprinašala 3.58%; Ogrski odbor pa je izračunil za Hrvatsko 4.14%. Ta razlika je za Hrvatsko jako nesrečna, ker po isti se je odtrgala »gospodarska moč«, ki je imela biti v podlago bodočemu doprinsanju.

V pogajanju z Avstrijo so se Ogrji pokazali prave mojstre, in da ni bilo Beust-a, ki je silil, da se stvar dovede do zaključka, bi se bila morala Avstrija še dolgo natezati. Občno mnenje je, da so Madjari jako dobro izišli iz pogajanja z Avstrijo.

Ko se je Ogrska pogodila z Avstrijo, tedaj je prešla na pogajanja s Hrvatsko in

v manji sobi, napravljene police, zidovi pobeljeni in osušeni — začel je Dakić kupovati »mešano robo« pak je do Božiča napolnil svojo prodajalnico, prvo sobo. Druga, ona manjša, bila je skladišče. Na tem opravilu se je umiril nekoliko. Ni imel več časa, da bi vedno mislil na vse ono, kar se je bilo dogodilo v njegovi rodbini. Teodori je bilo drago, ko je pripovedoval, koliko vreč sladkorja in kave pride iz Trsta. Ona mu je pomagala v prodajalni, metala stvari na police, kakor je hotel oče. Dakić se ni nikoli maknil z hiše, ne na sprehod, ne v cerkev, nikamor! Cele dneve je bil v prodajalni, tehtal, pisal pisma, računal. Oknice v mali sobi je bil prebil zidar Sandro Bernara, ki je bil še na Banji. Popravil je nekaj v Larisevi hiši do polovice oktobra; delal je po dve tri ure na dan, ostali čas pa je posedal v krčmi. Laris ni imel denarja, da bi dovršil hišo, za to je Sandro okna njegove hiše zaprl z deskami, da ni naletal vanjo dež, ki ga je jug gnal ravno v pročelje. Ko je Sandro zvršil to opravilo, delal je nekoliko dni pri Dakiću in je potem odšel na Reko.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski spisatelj Evgenij Kumičić, prevel J. S.

Drugi del.

IV.

— Vstani Teodora! Da, prav imaš, da nisem... ne, ne, ne bi bil vzlet revolverja.

— Hvala ti, dragi oče! — je izustila Teodora radostno in mu poljubila roko, dodavši hitro: »Obljubi mi, oče, da se boš izogibal vina!«

— Pustite me na miru! — se je otreseel oče.

— Prosim te...

— Dete ne sme tako govoriti se svojim očetom. Jaz vem, kaj delam. Pusti me...

— Sme, dragi oče. Prosim te, obljubi mi!...

Njen glas je zvenel tužno. Klečala je pred očetom, položila svoje roke na njegova prsa in gledala mu v oči prosečim pogledom, neizrečeno milim.

takoj je povišala kvoto od 3.58% (katero je je bila ona izračunala na 4.14%) na 6.44%. Hrvatska je privolila v to in tako je že od prvega dne dalje plačevala za skupne potrebe skoraj št. jedenkrat toliko, nego je bila dožasa.

Leta 1872. je hrvatski kraljevinski odbor uvidel, da bi bila Hrvatska morala plačevati za skupne potrebe l. 1868—1872 prav za prav samo 3.6%. (Vrbanić: Osvit na finančijelnu negotbu.)

Kasneje se je to kvoto višalo. Na videz je tudi v letih 1875—80 o-tala ista, faktično pa je bila viša vsaj za 2%. Evo, zakaj? V to razdobje pada kaj čuden dogodek pravnega značaja: Ogrska pobira dohodke Reke (okoli 280.000 gl.) in takozvane »krajšiške provante« (okoli 815.000 gl.), vsem 1.095.000 gl., ali dobro četrtino dohodkov Hrvatske; in to celih osem let poleg popolne kvote 6.44%.

Po osemletnem pobiranju teh zviškov dovolila je Ogrska, da se kvota zniža na 5.57%. Od leta 1889. pa do danes plačuje Hrvatska visoko kvoto od 7.93% poleg tega, da je v zadnjih časih izgubila tudi dohodek od potrošarine (užitnine).

Po nagodbi plača Hrvatska od svojega čistega prihoda 56%, da tako zadosti 7.93% skupnih stroškov.

To je preciznejša svota, ako dežala uporabljala čez polovico lastnih dohodkov za skupne potrebe. A pri tem trdi še Ogrska, da Hrvatska ni v teh 35 letih še nikoli izpolnila svoje obveznosti, ker po § 13. nagodbe skrbi Ogrska najprej za to, da Hrvatska-Slavonija dobi 44% za avtonomne posele in če ostanek ne zadostuje za skupno kvoto, obvezana je Ogrska pokriti ta primanjkljaj.

Po zaključnih računih skupne vlade (to-rej po madjarskem računjenju) je razmerje Hrvatske do Ogrske v okroglih številih sledeče:

Leta 1868. je bilo v Hrvatski dohodkov 4.900.000, skupna kvota 6.44% = 3.900.000 gl.; od tega preostaja Hrvatski 900.000 gl., Ogrska dodaja pa 2.000.000. Leta 1889. je bilo v Hrvatski dohodkov 9.400.000 gl., skupna kvota 5.57% = 9.100.000 gl., od tega preostaja Hrvatski 300.000 gl., Ogrska dodaja pa 3.000.000 gl.

Leta 1868. je imela Hrv. Slavonija za polovico manje prihoda, nego l. 1889., a za avtonomne posele trikrat več znesek nego l. 1889 (900:300). Nadalje je bila skupna kvota 1868 večja, nego 1889 (644:57), pa pri vsem tem, da je dohodek leta 1889 dvakrat večji, vendar je Ogrska morala izplačati za Hrvatsko cel milijon.

Ozirom na odnošaje v letih 1889—1899 upogledati treba v renucij ogrskega regnikolarnega odbora od 17. febr. 1901., pa uvidimo zopet — in to po ogrskem računu — siromaštvo in goloto Hrvatske.

V tem renuciju opozarja Ogrska Hrvate na svoje velikodušje ter jih spominja, koliko je morala Ogrska nadplačevati skozi celo desetletje. Letoma povprečno 3.400.000 gl. Leta 1889. bil je prihod Hrvatske gotovo 5-krat večji, nego l. 1868., a deficit gotovo 2-krat večji.

Iz vsega tega je razvidno, da se — po računu Madjarov — deficit Hrvatske vedno večja, da si se dohodki množijo tro-četvero- in petero-kratno.

Čim bolj rastejo dohodki Hrvatske, tem insolventnejša postaja.

Iz tega zaključka nastajati dve vprašanji: 1. Kakim računanjem pribaja Ogrska od takih rezultatov? Je li Hrvatska v resnici pasivna?

Rusko-japonska vojna.

Trst, 14. aprila 1904.

Z bojišča pred Port Arturjem je došla žalosa vest, ki je gotovo pretresljivo delovala v vsem slovanskem svetu. Čitatelji so dobili žalostno sporočilo v brzovjaskih večeršnjajega izdanja.

Rusija je izgubila jedno krasno vojno ladijo in enega svojih najboljših admiralov in poveljnikov. Vojna ladija »Petropavlovsk« se je potopila pred Port-Arturjem in admiral Makarov je — mrtev!

Za pokojnega generala, junaka, je gotovo neizmerna tragika v okolnosti, da mu ni bilo dano umreti junaške smrti v vihrji boja, ampak je bil žrtev nesrečnega, usodnega slušaja. Ali za stvar, za katero trepetamo v srčih vsi, v bojznih in v nadah, je veletolažilna okolnost, da hrabri admiral in njegova krasna ladija nista bila pogubljeni od sovražnika in da se ne more govoriti o porazu ruskega

orožja, marveč je zabeležiti nov dokaz trajne sposobnosti ruskega brodogovja.

Kako je prišlo? Kako se je dogodila grozna nesreča? Ruske straže so signalizirale, da je na vidiku del sovražnega brodogovja. Makarov je nemudoma odplul se svojimi ladijami iz notranjega pristanišča na odprto morje in je preganjal ta sovražni oddelek. Toda kmalu se je združilo vse japonsko brodogovje in moder ukrep admirala Makarova je bil, da ni hotel izpostaviti svoje eskadre toliki premoči sovražnega brodogovja. Ruske ladije so nenadlegovane plule nazaj proti notranjemu pristanišču. O tem pa je ladija »Petropavlovsk«, na kateri se je nahajal Makarov s svojim pobočnikom, velikim knezom Cirilom, naletela na podmorsko mino, ki se je razstrelila, valed česar se je ladija jela potoplati z neverjetno naglico.

Sedaj je vprašanje: kdo je položil to mino? Ali Japonci, ali Rusi sami? Verjetneje je to poslednje. Sedaj je zopet vprašanje: ali Rusi niso vedeli, kam so položili mine? Znano je, da so v zadnjem času razsajale v tamkajšnjem morju velike nevihte in ni izključeno, da je valed teh neviht razburkano vodovje, oziroma so podmorske struje deplacirale, to je, zanesle mimo na drugo mesto, kjer je niso Rusi mogli slutiti. Povsem izključeno pa tudi ni, da je ta mina ostala v morju od tedaj, ko so se potopile one 4 japonske transportne ladije, napolnjene s samimi razstreljivimi snovmi, s katerimi so hoteli Japonci zapreti uhod v pristanišče, da bi ruske ladije, ako bi hotele iz pristanišča, naletele na njih, valed česar bi navstala eksplozija in uničila ruske ladije. Kakor znano so Rusi spravili te ladije v pristanišče in potegnili iz morja mine. Ni izključeno, pravimo, da je kaka mina ostala v morju in so jo podmorski toki polagoma spravili na mesto, kjer »Petropavlovsk« sedaj naletel nanjo.

Priponati pa je slednjič tudi možnost, da so Japonci položili mino.

Da se jih je pa tako malo — rešilo, ni pripisovati tega edino le — po našem mnenju — naglici, s katero se je ladija pogrezala, ampak tudi okolnosti, da je bil na ladiji veliki knez, kajti gotovo je, da je najprej vse mislilo na njegovo rešitev.

Taka so naša domnevanja, a sedaj treba čakati na podrobnejša poročila.

Kakor je ta dogodek veležalosten sam na sebi, vendar je v vsem velikem okvirju vojne le epizoda, ki nima nikakega odločilnega pomena za končni izid vojne.

Ladija-oklopnača »Petropavlovsk« je bila spuščena v morje leta 1894. Obesala je 11.400 tonelat. Vozila je 165 vozalov. — Imela je 54 topov različnega kalibra in 6 cevi za torpede. Premoga je vozila ladija 1050 tonelat ter je mogla prepluti s to zalogo 4500 morskih milj. Posadka je štela na »Petropavlovsku« 700 mož.

Patriotizem ruskega naroda.

Ozirom na dejstvo, da je car odklonil darove v vojne svrhe od strani dveh kmečkih občin, pišejo »Novosti«: »V teh besedah (carjevih) je potrjena od visokoavtoritativne strani zadostna finančijelna moč naše države tudi vspricho drage vojne, ki se bo vlekla dolgo časa, a ob enem je z višine prestola pripoznan temeljni pomen poljedelstva kakor podlage narodni blaginji. Kmečko prebivalstvo, ki se svojimi mladimi močmi polni vrste vojske in nosi veliki del davkov, žrtvuje zadostno na oltar domovine, ne le v vojnih, ampak tudi v mirnih časih. S tem, da je car odkvezal narod od prispevkov za vojne namene, izraža popolno zaupanje v njega mogočni in neizerpni patriotizem z istodobno željo, naj bi se njega blagostanje dalje razvijalo.

Predstoječe operacije proti Niučvangu.

Dopisnik »Daily Chronicle« v Tienčinu je zvedel od visokega japonskega uradnika, da Japonci napadejo Niučvang, a prej morajo spraviti s pota rusko brodogovje v Port Arturju. Japonci bi baje radi izvabili eskadro iz luke ter jej potem prestrigli povratitev.

Iz Niučvanga se poroča »Expressu«, da Rusi z vsemi silami odbijejo napad Japoncev na Niučvang. Vsa črta od Kaipinga do Liaojanga ima jake posadke. Rusi utrjujejo čim dalje bolj tamkajšnje pozicije. Izlasti je mnogo čet koncentriranih v Tašičau. Utrdbe so povsod v dobrem stanu, tako, da je povsem varovana mandžurska železnica in tako tudi omogočena zveza z Mukdenom, odkoder bodo lahko prihajale pomožne čete.

Reuterjev biró poroča iz Niučvanga, da je angleška topničarka odšla in valed tega imajo ruske oblasti največjo svobodno roko, da uve-

dejo vojno pravo. Vse trgovinske ladije so odplule; parobrodna društva so javila svojim agentom, da ne odpošljejo več ladij. Mestne ulice so po noči nerazsvetljene, vsako gibanje na reki je v nočnem času prepovedano.

Primeri med rusimi in japonskimi vojnimi silami.

Neki general je primerjal v nekem listu število vojnih čet v sedanji vojni z onim v turški vojni. Takrat je morala Rusija takoj v začetku postaviti v boj 547.000 mož, katero število je naraslo na 873.000 mož. V rusko-turški vojni je padlo 17.870 mož, 56.000 jih je bilo pa ranjenih. Z ozirom na to, da Japonci ne morejo postaviti v boj več nego 300.000 mož, ni treba tudi Rusiji postaviti nasproti večjega števila. V rusko-turški vojni pa tudi zdravstvena oskrba ni bila kos svoji nalogi; tako je mnogo vojakov vzelo konec; 88.000 jih je umrlo v lazareti, največ na epidemičnih boleznih. A sedaj ima pa Rusija izvrstno urejene svoje zdravstvene razmere.

Vedenje Kitajske in japonski vpliv.

Berolinskemu »Tageblattu« poročajo iz Šangaja, da je nevtalnost Kitajske zelo sumljiva. Kitajska je osnovala tri divizije vojnih čet. Dve diviziji sti pomaknjeni proti mandžurski meji; prva se nahaja v smeri Tientsin-Jungpingfu-Kinču, druga pa v smeri Peking-Čengte-Čaujang, tako da se nahaja sprednja črta kitajskih čet mej Kinču in Čaujangom. Kinču je oddaljen od glavnega stana Kuro-patkinovega v Liaojangu samo 150 kilometrov, Čaujang pa od Mukdena, kjer biva namestnik Aleksejev, le 250 kilometrov.

Tretja kitajska divizija se nahaja v Pao-tingfu ter je oborožena tudi z modernimi topovi.

Te čete imajo japonske instruktorje, katerih število se je v minulih tednih pomnožilo. Japonci so pridobili v zadnjem času na vplivu izlasti pri kitajskih četah v provinciji Čili in Šantungu. Japonci razširjajo v Kitajski neprestano najneverjetnejše vesti o svojih zmagah.

Čehi pred sestankom državnega zbora.

Izvrševalni odbor mladočeske stranke je imel dne 12. t. m. svojo sejo v Pragi, kakor je to že običaj pred vsakim sestankom državnega zbora. Odbor je storil soglasno take sklepe:

»Izvrševalni odbor jemlje z zadovoljstvom na znanje poročilo predsednika državnozbornskega kluba, dr. a Pacaka, glede postopanja kluba v predvelikonocnem zasedanju državnega zbora in glede nazorov, ki bodo odločilni za nadaljnje postopanje, ter polaga važnost v to, da se ob vseh korakih gleda na to, da se doseže sporazumljenje z onimi strankami, ki so se udeleževale skupnega postopanja pred Velikonocjo. Glede nadaljnje taktike kluba prepušča se istemu popolna svoboda za začetek prihodnjega zasedanja. Sklepi se imajo storiti še le na Dunaju.

Z ozirom na vest, da so Čehi že obljubili, da ne bodo ovirali volitev v delegacije, zatrjajo »Narodni listy«, da — kolikor je njim znano — ta vest ne odgovarja resnici. Mladočeski klub da ni nikomur dal take obljube; posamičen poslanec, ki ni bil opravičen v to, pa tudi ni mogel dati takega zagotovila.

Nov škandal v Italiji.

Zopet se je dogodil škandal v Italiji in to z vojno odškodnino, katero je plačala Kitajska Italiji. Poslanec Mirabelli je trdil, da je za velevlasti sramotno, ker so zahtevale od Kitajske vojno odškodnino. Svote, ki jih je Kitajska plačala Italiji, so bile slabo porabljene. Misijonarjem je bilo izročeno mnogo denarja, dočim ni prejela nobena rodbina v boju padlih vojakov nad 1000 lir. Ali to je malenkost nasproti temu, kar je pravi škandal: od denarja, ki ga je Kitajska vplačala, si je prilastil minister Salvago Raggi 740.000 lir, njegovi tajniki so pa prejeli po 30 do 60 tisoč. Zbornica je zahtevala, da se prične preiskava.

Iz Hrvatske.

Ozirom na zločinsko postopanje »čistih« na shodu v Samoboru pripominja »Narodna Obrana« v uvodnem članku prav primerno, da so izzvali dejanja, ki slabe opozicijonalno misel v domovini in rušijo ugled naroda pred tujim svetom. Nismo strankarji — pravi rečeni list — in ne tajimo, da ne bi

bilo nezadovoljstva v narodu, ali obsojamo, da se govorniki »čistih« dajajo zavajati v to, da z odra doli propovedujejo strankarstvo, kar je ozvolovljeni narod še bolj razpalilo. Postopanje »čistih« v Samoboru je pokazalo, da niso sposobni za delovanje v javnem življenju. Kajti, kdor se svojim delom ne doseže družega, nego da izživlja zmešojave, škandale, terorizem in nasilje, kakor to dela neprestano že dve leti stranka, ki se imenuje »čisto« — potem je jasno, da ta stranka nima političnega raziona. Samo žalostno znamenje je, da je v nas še ljudij, ki se ne sramujejo biti člani take stranke. »Čisti« so pokazali, da v njih ni ne politične razsodnosti ne politične vesti.

»Obrana« konstatuje, da se ni od strani stranke prava ni eden niti z eno besedo dotaknil strankarskih prepričev in nikakor žalil strankarske občutljivosti. Nasprotno pa so trije govorniki »čistih« govorili izključno strankarski. In s tem so na infernalen način dosegli, kar so hoteli doseči.

Dnevne novice.

Seja odbora političnega društva »Edinost« se bo vršila v soboto dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer. Z ozirom na bodoče mestne volitve se vabijo na sejo vsi odborniki.

Predsedništvo.

Za prihodnje občinske volitve.

Italijanski listi javljajo, da je c. kr. namestništvo naložilo mestnemu magistratu, da mora vpisati takozvane državne uslužbenice (Staatsdiener) med občinske volilce, valed česar naraste število poslednjih za 1100 glasov. Italijanski listi trde, da ta naredba namestništva ni utemeljena v zakonu, ne v meritornem, ne v formalnem pogledu. Namestništvo da nima pravice nalagati upisovanje novih volilcev, ampak si je pridržalo le pravico reševanja pritožeb proti odlokom magistrata. Toliko pripominjajo v formalnem pogledu. Meritorično pa izvajajo, da italijanski tekst mestnega statuta govori le o »državnih uradnikih« in označenje »državni služabniki« da je le izmišljotina birokracije.

Za danes se omejam le na par pripomb. Res je, kar pravi n. pr. »Piccolo«, da sti že dve instanci odklonili — kakor nezakonito — zahtevo, da se »drž. uslužbenici« vpišejo med volilce. Ti dve instanci sti — magistrat in mestni svet. In mi ne dvomimo: ako bi bila tam doli kaka tretja instanca, bi bila tudi odbila!

Italijanski listi se rogajo, da so po naredbi namestništva tudi finančni stražniki, agenti policije, dvorni sluge v Lipici nakrat povzdigneni med volilce, med državne uradnike. Gospoda naj se ne rogajo nikar. Bila ona naredba namestništva opravičena, ali ne, ali to je gotovo, da je c. kr. namestništvo se svojo naredbo le posnemalo izgled — gospode na magistratu. Kdo — povejte nam — je poskrbel o raznih zadnjih volitvah, da so mestni gasilci, dijurnisti, sluge in celo — pometači figurirali v listah volilcev kakor »impiegati comunali«?! Če je — pravino »če« — namestništvo grešilo, pa je imelo za ta greh dobro šolo pred seboj! Učitelji pa so mu bili isti, ki se sedaj jeze in kriče!! In tako se prej ali slej vse mašuje na tem svetu!

Iz-pod zvonika sv. Jušta. Pišejo nam: »Slovenci so pod tem zvonikom sv. Jušta samo gostje« — tako je zaklical tržaškimi Slovincem vodja tržaških, prvi tržaški podžupan in prvi podpredsednik, dr. Felice Venezian. Na ta vzklik naj mu odgovorjajo besede pokojnega vaškega načelnika Valentina Kralja — o katerem se je večkrat izrazil neki svetovalec najvišjega sodišča, znau odličen člen sodnega stanu, da iz ust onega moža-značaja ni nikdar prišla neresnična beseda — ko je mnogokrat pripovedoval:

»V mojih prvih letih načelovanja, bilo je na magistratu vse drugače. Pogovarjali smo se lepo »po domače«, bili smo si pravi prijatelji. A sedaj je vse drugače: če tudi znajo »po domače« govoriti, ne izpregovorijo je slovenske besede! — In žalostno je vzdihnil mož poštenjak. Gostje so torej danes v Trstu oni ljudje, katerih dedov pradedje so že bili tukaj! Današnji gospodarji Trata pa so se po veliki večini priselili semkaj Bog si ga vedi od kje?! Žalostna nam majka, da je tako!

»Šole nam niso le v kulturelne namene, temveč tudi v politične«, to je javno priznal zgorej imenovani laški vodja. Da je to žalibože žalostna resnica, temu v dokaz služi naj sledeče:

Nekemu očetu se šolata dva sina. Eden je na državni šoli, drugi pa na občinski, laški. Oče in mati ste poštenega slovenskega mišljenja. Samo ob sebi je torej umevno, da sta oče in mati ob sedanji vojni odločno na strani Rusije. Na strani Rusije je tudi sin, ki pohaja državno šolo; drugi sin na laški šoli pa je strasten Japonec. Nasprotje med bratoma je tako, da prihaja med njima večkrat do pretepa radi Rusov in Japoncev. In oče mi je k temu pripovedovanju žalostno dostavil: »Take žalostne sode nam ustvarja avstrijski zistem v družini, da brat brata smrtno sovraži! To je posledica, ker nimamo lastnih šol. S soprogo se trudiva, da bi spravila otroka na pravo pot, ali v šoli mu kapljajo strupa v srce, da otrok sovraži vse, kar je slovensko, in nič ne veruje besedi očetovi. Kadar koli prinaša »Piccolo« kako poročilo o kakem ruskem vspehu, prihaja mi otrok ves žalosten domov, kadar pa poroča o kakem ruskem porazu, oj! kako poskakuje veselja nedolžno otroče!«

To je resničen dogodek iz našega življenja. Svojih šol nimamo, to nas ubija! Od nasprotnikov ni pričakovati milosti in parda. Do državnih oblasti se ne obračam, ker tam so kamenena srca do nas. Ponavljam pa poziv, s katerim se je ravno te dni »Edinost« obrnila do naših poslancev: proučujte, zanimajte se za naše šolsko vprašanje! V šolskem vprašanju je ali naša rešitev, ali naša — poguba!

Čudno poslovanje v tržaški bolnišnici. Včeraj smo sporočili v notici »Bolniška postrežnica — tatica«, kako je bila pokojna Margareta Beračič iz Pregarij po nastopivši smrti v bolnišnici — okradena. Iz notice izhaja, da je Beračič umrla prve dni oktobra 1903, a uprava bolnišnice ni dala glasu od sebe do 13. februarja. Imamo torej nečuvno dejstvo, da so minoli 4 mesece, predno je uprava bolnišnice obvestila sorodnike o tej smrti. A tudi dne 13. februarja je storila to še le vesled prošnje sorodnikov. Taka nemarnost je neodpustna, kajti imela bi lahko neljubih posledic za preostale sorodnike oziroma na eventuelno zapuščino; ne glede na to, da tako postopanje ni ravno v lepem soglasju s dolžnim oziroma načelo humanitete.

Javen shod v Dobravljah. Dne 17. aprila 1904. ob 4. uri popoldne bo v Dobravljah (na Goriškem) javen shod v prostorih g. Ivana Jerkiča h. št. 56. Shod sklicuje g. Alojzij Černaigov iz Dobravelj h. št. 72. Na dnevnem redu bo razprava o »gospodarskem stanju o deželi in državi«. Sklicatelj prosil: pridite vsi, da poveste svoje težnje!

Pevsko društvo »Kolo« priredi prihodnjo nedeljo svojo pomladansko veselico s plesom in sicer v »Narodnem domu« pri sv. Ivanu. Tiskani vsopred te veselice, ki ga je društvo razposlalo, je nekako pomanjkljiv in ne napravlja pravega utisa, ker niso v njem označene točke, ki jih bo izvajal znanizborni vojaški orkester. Vzrok temu je, da ni društvo pravočasno dobilo programa od vojaške godbe.

Kolikor razvidjamo iz sedaj predložene nam vsopreda vojaškega orkestra, bo ta proizvajal osem toček, med temi več umotvorov slovenskih umetnikov.

Jutri objavimo popoln vsopred.

Glede pevske točke moramo povedati, da je »Legend« skladba slavnega Čajkovskega in se bo tudi pela na ruskem jeziku. »Vtopljanka«, katero je uglašil občepoznani Križkovsky, je diven možki zbor. Isto smemo reči o Novakovi »Jadranski vili«. Ženski dvošpev: »Hrepenenje po pomladi« se bo izvajal spremljevanjem orkestra.

Ker je vrlo »Kolo« eno naših najagilnejših narodnih društev, in ker se, kakor ostala pevska društva, vzdržuje le ob podpori slavnega občinstva, upamo, da bo vdeležba na tej veselici tako, da bo društvo istotako zadovoljno, kakor se potrudijo peveci, da zadovolje občinstvo.

Odbor delavskega podpornega društva je zaključil v svoji včerajšnji odborovski seji, da se bo občni zbor društva vršil dne 15. maja t. l.

Opozarjamo naše rodoljubke na občni zbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija, ki bo v nedeljo v Čitalnici. Sprejemalo se bo tudi nove udaje in pobiralo denar za razprodane društvene bloke. Rodoljubke ne zabite nedelje.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija so darovali: g. Antonijeta Foerster iz Berolina 50 K, g. Lieske 10 K, g. I.

Turk 5 K. (Zadnja dva doneska po pomoti zakasnjena).

Društvo sv. Jeronima v Zagrebu. — »Slovenec« od minolega petka piše:

»Društvo sv. Jeronima v Zagrebu izda letos: 1. »Danico«, ilustriran koledar za l. 1905; 2. zgodovinsko povest iz dobe tatarskih navalov pod naslovom: »Za krat častni i slobodu zlatnu«; to zanimivo povest je spisal narodni učitelj Milutin Majer, znan po svojih izvrstnih »Mučencih«, ki so prevedeni tudi na slovensko; 3. »Pripovedi iz hrvatske prošlosti« profesorja dr. a Rudolfa Horvata; 4. »Pčelarstvo sa pokretain sačem«, spisal zagrebški mestni učitelj Kvirin Broz. Tem štirim knjigam se najbrže pridruži še peta. — Sv. Jeronima društvo, vztrajno delujoče na polju narodne prosvete, je vredno, da bi je podpiral vsak Slovenec. Sramotno je, da se razširja med nami nemška »St. Josef Bücherbruderschaft«, ustanovljena pod celovškega škofa za širjenje nemštva po naših pokrajinah — na stotine Slovencev se že nahaja v njenih vrstah; a koliko jih je zapisanih v bratovski štentjonimski družbi? — Komaj par desetina! — Društvo sv. Jeronima sprejema dosmrtno člane za plačo deset kron in letnike za plačo ene krone do konca meseca sušča.

Tudi pri nas je vpisano vse premalo udov v to koristno družbo. Društveni poverjenik za Trst je prečastni gospod Peter Flego stolni kanonik.

Pevsko društvo »Prešeren« v Boljuncu vabi na veselico, ki jo priredi v nedeljo dne 17. aprila 1904. v dvorani gosp. Anton Sainca.

Vsopred: 1. Jenko: »Naprej« svira godba. 2. F. S. Vilhar: »Lunice«, poje mešani zbor. 3. »Večernica«, svira godba. 4. K. Mašek: »Stranam«, poje osmerospjev. 5. F. Venturini: Pevsko društvo »Prešeren«, koračnica, svira godba. 6. Dr. G. Ipavio: »Kukavica«, poje mešani zbor. 7. Majcen: »Prva ljubezen«, valček, svira godba. 8. Hubad: »Potrkan ples«, poje mešani zbor. 9. Majcen: »Slovenec seme«, venček slov. narodnih pesni svira godba. 10. Fr. Govekar: »Dobro došli! Kedar pojedete domu?«, veselohra v enem dejanju. 11. Parma: »Mladi vojaki«, koračnica, svira godba. Ples.

Začetek veselice ob 4. uri in pol popoldne. Ustopenina na veselico 25 nvč., sedeži 10 nvč. Vstopnina k plesu 1 K za osebo. Na veselici in k plesu bo svirala Boljunska godba.

40.000 kron za slepce je zapustil te dni v Ljubljani umrli monsignor A. Starč. Pokojnik si je postavil s tem najvrednejši spomenik.

Kaker oreh debela toča je padala na belo nedeljo v Slov. Goricah na Štajerskem. Toča je padala nekaj sekund.

Deželno sodišče je včeraj obsodilo — 31-letnega trgovca z modnimi predmeti za gospe, Julija Bison-a, doma iz Prato pri Florencoji, na 6 tednov strogega zopora poostrenega z jednim postom, in sicer radi kolpozne insolvence s pasivom 9793 kron. — 24 letnega voznika Josipa Valdemarina, doma iz Romansa, na 6 mesecev težke ječe, poostrene z jednim postom na mesec, in sicer radi tatvine, ker je dne 14. marca t. l. ukradel tri sodečke krompirja, ki so bili lastnina tvrde bratov di Lenardo. Skupno žnjim je bil obtožen tudi 24-letni voznik Ivan Mikalič, doma iz Trsta, katerega je pa sodišče spoznalo nekrivim ter ga oprostilo obtožbe.

Dolžnik, ki je pustil upnike na cedilu. V ulici Chiozza in sicer v hiši št. 4, je imel od nekaj časa sem prodajalnice jestvin neki Ubald Gregorič. Sedaj je nima več. Predvčeršnjem popoldne je namreč Gregorič zaprl prodajalnice ter izginil iz Trsta. No, to bi še ne bilo nič hudega, a najhujše je to, da je pustil na cedilu precejšnjo število upnikov, kateri predstavljajo vsi skupaj svoto 6 ali 7 tisoč kron. Meji temi figurira tvrdka Simeon Pavlinovič za 400 kron, katero svoto je bil Gregorič tej tvrdki dolžan na izročenu mu olju. Drugo, še višjo svoto reprezentira tvrdka Ivan Bole, kateri je Gregorič za izročeno mu milo dolžan 1300 kron. Ti dve tvrdki sti že uložili ovadbo na redarstvenoj oblasti.

Aretovanje. — Čitatelji se spominjajo, kako je prišlo nedavno temu na Opčinah do poboja vsled izzivalnega postopanja delavcev regnicolov. V tem poboju je bil 18-letni regnicolo Leonardo Degredo težko ranjen in je par dni potem umrl v bolnišnici. V zvezi s tem dogodkom je dala oblast sedaj aretirati Ivana M. Milića z Opčin.

Zopet ulom. Predsinočnim med 7. in 9. uro zvečer so udrl tatovi v neko stanovanje v petem nadstropju hiše št. 33. v ul. Pietà. Odnegli so vrednostnih predmetov za 130 K in 20 K v gotovini.

Dražba. Mestni magistrat razglša, da se bodo dne 23. t. m. na magistratu potom zmanjševalne dražbe oddajala dela za zgradnjo občinske pralnice v ulici S. Giacomo in monte. — Vzklicna cena je 26090 K. Ponudbam, opremljenim s kolkom 1 K, je pridodati potrdilo o položenem vadiju 2600 K v občinski blagajni.

Ponudbe je uložiti na tehničnem oddelku magistrata do ure dražbe. Popoldne se začne odpirati ponudbe. Po tem se ne bodo vprejemale niti ugodnejše ponudbe.

Načrti del in pogoji se morejo upogledati na gori rečenem tehničnem oddelku (III. nd. magistratne palače).

Slovensko čebelarstvo za Spodnje Štajarsko. Dne 5. t. m. se je vršil v Ptujju osnoven občni zbor društva pod go renjim imenom. Shoda se je udeležilo okolo 30 čebelarjev, a svoj pristop jih je priglasilo že 54.

Na shodu so bili zastopani vsi stanovi; najbolj pa — učiteljski. Čast mu! Bilo pa je tudi duhovnikov. Potovalnim učiteljem je bil izvoljen g. Jurančič, ki je prvi čebelar na slovenskem Štajarskem. Hvalevredno je, da je izjavil ta gospod, da bo iz začetka brez vsake odškodnine — le iz ljubezni do stvari — vršil to nalogo. V takih dejanjih se kaže resnična in nesebična ljubezen do naroda: prava skrb za njega gospodarsko povzdigo.

Razne vesti.

Neovržno. »Povejte mi, zakaj so Vaši laje že beli, Vaša brada pa še vsa črna. Ali si jo mažete?« — »Ne, vzrok je ta, ker je 20 let mlajša.«

Na ruskega carja prihaja največ pisem. Ako bi on čital vsa pisma, ki jih dobiva na dan, ne bi mu preostajalo ni trenutka svobodnega časa. Car dobiva po nad 500 pisem vsaki dan in zraven tega še mnogo prošenj in pritožeb. Vsebinsko teh prošenj in pritožeb pregleduje več tajnikov, ki morajo obvestiti carja o vsaki prošnji ruskega podanika, pa naj je to miren podanik, ali pa kak puntar.

Iz naravoslovja. V japonskih gozdih so pajki, ki predejo tako močno pajčevino, da treba noža, ako se jo hoče pretrgati. V Teksasu (Severna Amerika) je vrst pajkov, ki predejo balon dolg do 4 čevlje ter ga obešajo za nit na vejo. Potem gredo notri stari z mladimi pajki, pretržejo nit in balon plove dalje, da si pajki na drugem mestu postavijo svoj dom.

Razloček mej Židom in Kristijanom. Na nekem javnem kraju, kjer je bila družba samih bogatinov, je prišel med nje Žid. Pripovedel je k njim ter si naročil enakih jedi, kakor jih je videl pri drugih na mizi. Vsi so ga nekake čudno gledali; eden ga je pa vprašal: »Kako pa morete sestiti k nam, ko ste še pred par meseci pri nas beračili?« — »Ej gospodje« — se je namuzal Žid — »mej nami je drugače, nego večkrat pri vas. Pri nas hodimo prej beračit, potem si kupimo hiše, pri vas pa si kupujejo ljudje prej hiše ter dobro žive, potem še le gredo beračit.«

Po sklepu lista.

Rusko - japonska vojna.

Skrydlov imenovan naslednikom Makarova.

PETROGRAD 15. Poveljnik brodovja v Črnem morju, admiral Skrydlov, je imenovan naslednikom Makarova.

Japonske vesti o poginu »Petro-pavlovska«.

ČIFU 15. (Reuterjev biro). Od japon ske strani se predvčeršnjim napad opisuje na sledeči način: Ob jutranjem svitu so japonske torpedovke demonstrirale ter položile ob enem mine pri uhodu zunanjega pristanišča. Na to so se umaknile ter združile z glavnim brodovjem, ki je potem rusko eskadro prisilo, da je izšla iz pristanišča. Pri tej priliki je zadel »Petro-pavlovsk« na japonsko mine ter se potopil.

Trgovina.

Borzna poročila dne 14. aprila.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.08 19.10, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.70 240.10, Francija K 95.35—95.55, Italija K 95.10—95.35,

italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.10—117.40, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.70—100.—, ogrska, krona renta K 97.90—98.20, italijanska renta K 100.75 101.25 kreditne akcije K 641.— 643.— državne železnice K 641.— 643.—, Lombardi K 80.— 82.—, Lloydove akcije K 675.— 685.—, Srečke: Tisa K 325.— 329.—, Kredit K 404.— do 474.—, Bodenredit 1880 K 293.— 307.—, Bodenredit 1889 K 292.— 296.—, Turške K 131.— do 133.—, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.75	99.80
" " v srebru	99.60	99.60
Avstrijska renta v zlatu	119.50	119.50
" " v kronah 4 ¹ / ₂	99.60	99.60
Avst. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	91.45	91.45
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	118.50	118.55
" " v kronah 4 ¹ / ₂	98.—	98.—
" " renta 3 ¹ / ₂ %	89.65	89.65
Akcije nacionalne banke	1602.—	1600.—
Kreditne akcije	644.50	646.50
London, 10 Lstr.	239.75	239.72 ¹ / ₂
100 državnih mark	117.15	117.15
20 mark	23.44	23.44
20 frankov	19.07	19.07
10 ital. lir	95.25	95.25
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.85, 5% italijanska renta 103.10, španski exterior 84.75 akcije otomanske banke 578.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 84.— menjice na London 251.35, avstrijska zlata renta 100.15 ogrska 4% zlata renta 100.25, Länderbank — turške srečke 123.75, pariška banka 10.35, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 13.31. Bolja.

London. (Sklep) Konsolidiran dolg 88¹⁵/₁₆, Lombardi 3¹/₂, srebro 24¹/₂, španska renta 83¹/₂, italijanska renta 102¹/₂, tržni diskont 2¹/₂, menjice na Dunaju 24.22 dohodki banke —, izplačila banke —, Mirna.

Tržna poročila 14. aprila.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.96 do 7.97, za maj od 7.96 do 7.97 za oktober 7.85 do 7.86. Rž za april K 6.30 do 6.31, za oktober 6.46 do 6.48. Oves za april K 5.23 do 5.24, za oktober K 5.46 do 5.84 Koroza za maj K 5.10 do 5.11, za julij 5.20 do 5.21.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje slabo, mirno — Prodaja 15.000 met. stotov, nespremenjeno, Druga žita nespremenjeno. — Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 43.— frk, za julij 44.75.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za maj 35¹/₂, za september 36¹/₂, za dec. 37.—, za marec 37¹/₂. Vzdružano; kava Rio navadna loco 31—33, navadna reelna 34—36, navadna dobra 37—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za april 16.85, za maj 17.—, za avgust 17.35, za oktober 17.65, za dec. 17.70, za febr. 17.90; mirno. Vreme: oblačno.

London. Sladkor iz repe surov 8¹/₂ Sh, Java 9.4¹/₂ Sh. Mirno.

Sladkor tuzemski Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concessé in Melispilé promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorenje). Kava Rio za bodoče dobave, vzdružano, 15 stot. zvišnja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.—, rž za maj 14.90, za maj-avgust 14.75 za september-december 14.65 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.30, za maj 21.35, za maj-avgust 21.20 za september-december 20.60 (mlačno). — Moka za tekoči mesec 28.80 za maj 29.—, za maj-avg. 28.90 za september-december 29.— (mlačno). — Repično olje za tekoči mesec 46.—, za maj 45.50, za maj-avg. 46.75, za sept.-december 48.25 (mirno.) Spirit za tekoči mesec 38.—, za maj 38.50, za maj-avg. 39.—, za sept.-december 35.— (mirno.) Sladkor surov 88¹/₂ uso nov 21¹/₂—22 (mirno), bel za tekoči mesec 25.37¹/₂, za maj 25.62¹/₂ (mlačno), za maj-avg. 26.—, za okt.-jan. 27.37¹/₂, rafiniran 57—57¹/₂. Vreme: oblačno.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batil nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Iustrovan cenit brezplačno in franko.

TOVARNA POHIŠTVA Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton št. I. po zelo nizkih cenah.

Užgani znak na zamašku

V varstvo proti ponarejanju

MATTONIJA Giesshübler Sauerbrunn.

Hiša

z velikim hlevom, ležeča ob glavni cesti, pripravna za vsako trgovino, odda se v najem pod jako ugodnimi pogoji. Več pove uprava našega lista.

Kanarček

je vbežal v bližini Belvedera. Kder ga je najšel naj ga blagovod priatesti Weisappel, Via Bocezio 7. kjer dobi primeren nagrado.

URAR

F. PERTOT

priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaff house Longines, Tavannes itd., kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. — Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po jakonizkih cenah.

Vsakovrstna

zanesljiva semena

kakor: domače, lucerne ali perške in rudiče deteje; velikanske rumene, bele in rudiče pese; repno seme; raznih trav in vah vist sahat se dobivaj, po nizkih cenah pri

Josipu Korđinu v Ljubljani, pred Škofijo št. 4.

Kupuje pa brinjevo olje po visoki ceni.

Svoji k svojim

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom - Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovso in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno po jako nizki ceni.

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)

Pive

v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po zmernih cenah pri

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti št. 9 in 10.

Kašelj - Katari

Dobroznane katramnate paštilije Ravasini, koje se izdelujejo z izvlečkom kemično čistega norveškega katrama, imajo same na sebi že medicinsko moč, dobro zdravijo vsakovrstne kašelj, vse boleznidihalnega organa ter zlasti odpravijo katere, bronhijalne, želodčne in drvesno zasliženja.

Ena škatljica z navoñilom 80 stot. Zahtevati je le paštilije z vžiganim imenom „Ravasini“ ter zavrati vsakovrstna ponarejanja. Po pošti pošilja proti povzetju najmanj 3 škatljice.

Glavna zaloga: **Lekarna Ravasini v Trstu.**

Vdobivaju se v TRSTU v lekarnah: Antoniazio Škedenj, Biasoletto Ponterosso, Gmeiner ulica Giulia, Jeroniti ul. Caserma, de Leitenburg pri javnem vrtu Leitenburg trg S. Giovanni, Piccola Barr. vecchia, Serravallo ul. Pesce, Suttina Corso, Vidali & Varlabasso pri sv. Antonu nov.; v GORICI: Cristofaletti in Pontoni; na REKI: Prodram in Schindler. in v glavnih lekarnah v Avstro-Ogerskej.

Naznanilo

Podpisana imata čast javiti slavnemu občinstvu, da sta prevzela na svoj račun, dobro poznanu gostino:

Trattoria „AL PERO D'ORO“ ul. Cavana 22.

Odpretje jutri, v soboto dne 16. t. m.

Prodnjalo se bo Dalmatinska vina iz Šibenika in sicer: ČRNO po stot. 72, OPOLLO po stot. 80, BELO po stot. 88. — Za družine: ČRNO po stot. 64, OPOLLO po stot. 72, BELO po stot. 80.

Prodajalo se bo tudi dobro poznano STEINFELDSKO PIVO

Podpis na hočeta storiti vse mogoče, da zadovoljita spoštovane goste; zato bo, ta, za novc urejeni lokal vedno preskrbljen z dobrimi jedili po zmernih cenah. — Pričaku mnogobrojnega obiska se bilježita z vsem spoštovanjem.

Marko Stojčić, lastnik.

Anton Sosić, vodja.

Najboljša reklama

za Ilirske testenine je fakt, da jih slovenske dežele konzumirajo ogromne množine, med tem ko se druge testenine nikakor niso mogle vdomaćiti. —

Najfinejše milo

in jako po ceni.

mornarsko milo
SAPONE NAUTICO
Glavna zaloga v Trstu, ul. Chiozza 4.

Anton Skerl

mehanic

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodaja vpredmeti tudi na mesečne obroke.

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.

Zaloga pohištva, popolnih sob.

Dunaj — Trst.

Železno pohištvo, zrcala iz Belgije — Podoba v izboru in tapetarja. — Ure šivalni stroji za dom in obrt po najugodnejših cenah.

Šunka s kožo

po gld. 1.—, brez kože 95 kr, suho meso 78 kr, slanina 82 kr, prešičevi jeziki 1 gld. goveji 1.20 gld, glavina brez kesti 45 kr, dunajske salame 80 kr, prave boljše 1 gld. iz šunka gld. 1.20, ogrske za mesec juli, 1 gld. 95 kr, (vsak mesec 15 kr. dražje) velike klobase 20 kr. pošilja le dobro, pešteno) blago od 5 klg. naprej proti povzetju.

Janko Ev. Sirc, Kranj.

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz« v ulici Geppa št. 16.

se toči:

o vipavsko belo po 44 nvč.
stza na dom » 40 »
irski teran I. vrste » 40 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 28 »

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak večer do polnoči.

Udani
Josip Furlan,
krčmar.

TRST — ul. Paduina 19. — TRST

AVIANO & SCHEGA

tovarna ščetk in čopičev

Prodaja na debelo in drobno. Ugodne cene.

TRST — ul. Paduina 19. — TRST

„Hranilnica in posojilnica v Tomaju. registrirana zadruga z neomejenim poročtvom.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

ki se boje vršil

24. aprila 1904. ob 4. uri popol.

v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika.
2. Potrjenje računov za l. 1903.
3. Volitev novega načelnika.
4. Volitev nadzorstva.
5. Služajnosti.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR:

Opazka. V št. 100. lista „Edicost“ je bilo pomoti natisneno, da se bo vršil občni zbor dne 17. marca odnosno 17. aprila t. l.

Mizarski pomočniki

vdobijo takoj stavbeno delo pri tvrdki

Jakob Komovc,

mizarski mojster v Cerknici pri Raketu.

V najem se da takoj

Žaga in mlin

skupaj, ali pa tudi vsako zase. Mlin na pet tečajev in popolaoma novo urejen. Žaga z jedno klabo. Ponudbe do 1. maja t. l. na

Josip Kogovšek v Idriji,

kjer je dobi ustmenih ali pismenih poročil.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s travkovi in napisli.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Izjava.

Ja podpisani Šimun Prenc od Mihovila iz Kringe kbr. 37 najodriješitje osugujem, žalim i opozivam sve što sam govorio, pisao i radio proti veleč. gosp. župniku Nikolu Žugelj.

V Kringi, dne 12. aprila 1904

Šime Prenc Mihan.

„Škrat“

se prodaja v Trstu po sledećih tobakarnah:

- RAUNACHER (zraven tiskarne »Edicost«.
- STANIĆ, ul. Molin piccolo 8.
- LAVRENIĆ, trg pred vojašnico.
- MAJCEN, ul. Miramare 1. (blizu kolodvor a)
- MARTINI, trg Belvedere.
- KERSTEN, ul. Stadion 1.
- PIPAN, Ponte della Fabbra (blizu lesnega trga).
- BUBNIĆ, ul. Sette fontane 12.
- BEVK, trg Barriera vecchia.
- KRATZNIK (pri Sv. Jakobu).
- BRUNI (pri cerkvi Sv. Antona starega).
- Na državnem kolodvoru.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vs vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu šrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavolje.

Rekompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje sročke proti kurznim izgubl

Borva naročila.

Podružnica v Spiljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vlozne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.